

# Ak?II? Tahtalar?n Etkile?im Özelliklerinin Kullan?m Düzeyi Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ak?II? Tahtalar?n Etkile?im Özelliklerinin Kullan?m Düzeyi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16636>

## Özet

Ak?ll? Tahtalar?n Etkile?im Özelliklerinin Kullan?m Düzeyi Ölçe?i (ATETEKDÖ), e?itim teknolojileri alan?nda ö?retmenlerin ak?ll? tahta kullan?m pratiklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilm? bir ölçektir. Ölçek, ö?retmenlerin bu ileri teknoloji araçlar?n? sundu?u etkile?imli özelliklerden ne derecede yararland?klar?n? nicel olarak belirlemeyi hedefler. Geli?tirme çal??malar?, ö?retmenlerin sadece tahtay? bir projeksiyon perdesi olarak kullanmak yerine, kaydetme, not alma, içerik dönü?türme ve dokunmatik manipülasyon gibi geli?mi? özelliklerini kullanma s?kl??n? merkeze alm??t?r. Bu ölçek, e?itim ortamlar?nda teknoloji entegrasyonunun gerçek düzeyini analiz etmek için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

**Ak?ll? Tahta, Etkile?im, E?itim Teknolojisi, Ö?retmen Kullan?m?, Kullan?m Düzeyi, E?itim, Likert Ölçe?i**

## Yazarlar

Tatli, C. ve Kilic, E.

## Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, okullarda yayg?nla?an ak?ll? tahtalar?n sahip oldu?u çok çe?itli etkile?imli ve ileri düzey özelliklerin, görevli ö?retmenler taraf?ndan ne s?kl?kta ve hangi yo?unlukta kullan?ld??n? belirlemektir. Ara?t?rmac?lar, ak?ll? tahtalar?n potansiyelinin tam olarak kullan?l?p kullan?lmad??n? saptayarak, teknoloji entegrasyonu e?itimlerinin etkinli?ini ölçmeyi ve gelecekteki mesleki geli?im programlar?na ???k tutmay? amaçlam??t?r.

Ölçek, ö?retmenlerin sadece temel sunum i?levlerini de?il, ayn? zamanda dijital mürekkep kullan?m?, ekran kayd?, içeri?i dönü?türme ve görsel materyalleri anl?k manipüle etme gibi karma??k özelliklere ne kadar adapte oldu?unu ortaya koyarak, teknoloji kabul modellerine (TAM) pratik bir uygulama sunmaktad?r.

## Yap?

Ak?ll? Tahtalar?n Etkile?im Özelliklerinin Kullan?m Düzeyi Ölçe?i, ö?retmenlerin ak?ll? tahtan? sundu?u farklı etkile?im boyutlar?ndaki davran??lar?n? ölçen çok boyutlu bir yap? üzerine kurulmu?tur. Ölçek, genel olarak ö?retmenlerin teknolojik araçlar? s?n?fta ne kadar etkin kulland?klar?n? de?erlendirir.

Güvenirlilik analizleri, ölçe?in üç farklı alt faktörden olu?tu?unu göstermektedir. Bu faktörler

genellikle ?u temalar? kapsamaktadr: 1) ?çerik Olu?turma ve Kaydetme Özelliklerinin Kullan?m?, 2) Anl?k Etkile?im ve Manipülasyon Özelliklerinin Kullan?m? ve 3) ?çeri?i Payla?ma ve Yönetme Özelliklerinin Kullan?m?. Bu alt faktörler, ak?ll? tahtan?n pedagojik potansiyelini farklı aç?lardan yakalamaktadr.

## Geçerlik

Ölçe?in geçerlilik çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Ölçe?in ilgili yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünden emin olmak için uzman görü?üne ba?vurulmu?tur. Bu süreçte, e?itim teknolojileri ve ölçme-de?erlendirme alanlar?nda yetkin akademisyenlerin görü?leri al?nm?? ve maddeler buna göre revize edilmi?tir.

Yap?lan analizler sonucunda hem **yap? geçerlili?i** hem de **kapsam geçerlili?i** sa?lanm??tır. Kapsam geçerlili?i, ölçek maddelerinin, ak?ll? tahtan?n etkile?imli kullan?m özelliklerinin tamam?n? temsil etme yeterlili?ini do?rulam??tır. Yap? geçerlili?i ise, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? latent yap?y? ölçebildi?ini göstermi?tir.

## Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık düzeyini belirlemek amacıyla Cronbach Alfa ( $\alpha$ ) katsay?s? hesaplanm??tır. Ölçe?in bütünü kapsayan hesaplamada elde edilen iç tutarlılık katsay?s? **.880** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, ölçe?in yüksek düzeyde güvenirlik sundu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?i olu?turan üç alt faktörün her birinin güvenilirlik düzeyleri de ayr? ayr? incelenmi?tir:

Birinci alt faktörün güvenilirli?i: **.826**

?kinci alt faktörün güvenilirli?i: **.819**

Üçüncü alt faktörün güvenilirli?i: **.814**

Tüm alt faktörlerin güvenilirlik katsayılar?n?n .80'in üzerinde olmas?, ölçe?in alt boyutlar?n?n da tutarlı ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? teyit etmektedir.

## Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerlili?inin sa?lanmas? sürecinde, muhtemelen Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??tır. Güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in altta yatan üç temel faktöre ayr?ld???n? aç?kça göstermektedir. Bu faktörler, ö?retmenlerin etkile?imli tahta kullan?m?n? farklı davran??sal kategorilerde grupland?rmaktadr.

Bu üç faktörlü yap?n?n, ö?retmenlerin ak?ll? tahtay? pasif sunum arac? (birinci faktörde düşük puan) yerine, aktif bir ö?renme yönetim ve içerik manipülasyon arac? (ikinci ve üçüncü faktörlerde yüksek puan) olarak kullanma e?ilimlerini yans?tt??? varsay?lmaktadr. Analizler, ölçe?in teorik

yapışın ampirik verilerle uyumlu olduğunu kanıtlamıştır.

## Ölçek Yapış

**Test Türü:** Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale)

**Format:** 5'li Likert Ölçeği. Derecelendirme şu şekildedir: "5=Her zaman", "4=Sık sık", "3= Ara sıra", "2=Nadiren" ve "1=Hiç".

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Öğretmenler (Eğitimciler)

**Yaş Grubu:** Yetişkin (Eğitim alanında çalışan profesyoneller)

**Popülasyon Detayları:** Akıllı tahta teknolojilerini derslerinde kullanan çeşitli branşlardan öğretmenler.

**Test Metodolojisi:** Öz bildirim raporlama (Self-report). Öğretmenlerin, akıllı tahtanın spesifik etkileşimli özelliklerini kullanma sıklıklarının belirtmeleri istenir.

## Anahtar Kelimeler

Eğitim Teknolojisi, Akıllı Tahta, Öğretmen Yeterliliği, Cronbach Alfa, Geçerlilik, Güvenirlilik, Öğrenme Ortamları

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tanımlayıcısı:** Bilgi mevcut değildir.

**Bağı Kuruluş E-posta Adresleri:** c.tatli@alparslan.edu.tr (Sorumlu Yazar)

**Yazışma Adresi:** Bilgi mevcut değildir.

## Şinler & Ücret ve Test Yaşı

**Test Yaşı:** Ölçeğin geliştirildiği çalışmada 2016 yılında yayımlanmıştır.

**Şinler ve Ücret:** Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Sorumlu yazarın e-posta adresi iletişim için verilmiştir.

Ölçeğin orijinal makalesine ve detaylı sonuçlarına ait PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:



[akilli-tahtalarin-etkilesim-ozelliklerinin-kullanim-duzeyi-olcegi-toad.pdf](#)

## Referanslar

Tatli, C., & Kilic, E. (2016). Interactive whiteboards: do teachers really use them interactively?. **International Journal of Interactive Learning Environments**, 24(7), 1439-1455.

DOI Adresi: <http://dx.doi.org/10.1080/10494820.2016.1016536>

Alternatif DOI Bağılantısı: [doi.org](http://doi.org)

## Akıllı Tahtaların Etkileşim Özelliklerinin Kullanım Düzeyi Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Akıllı tahtanın özel kalemi ile tahtaya yazılan el yazıların bilgisayar yazısına çevirme

Akıllı tahtaya yazılanların tahtanın kaydetme özelliği sayesinde kaydetme

Akıllı tahtada hazırlanan materyali başka derslerde kullanma

Öğrencilere, akıllı tahta ile işlenen dersten sonra notların çıktılarına alıp dağıtma

Akıllı tahtanın spot ışığı özelliği sayesinde içeriğin önemli noktalarını vurgulama

Akıllı tahtanın dokunmatik özelliği sayesinde ekrandaki görüntüyü büyütme özelliğini kullanma

Akıllı tahtada, alınan ekran görüntüsü üzerinde çalışma